

Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības fondu investīciju ieviešanas statusu (ikmēneša ziņojums)

Finanšu ministrijas (turpmāk – FM) ziņojumā¹ ir informācija ar ilustratīvu kopsavilkumu (attēls Nr. 1) par Kohēzijas politikas Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu aktualitātēm **2022. gada martā**.

2014.–2020. gada plānošanas periodā līdz 2021. gada 28. februārim² tiek īstenots 2171 projekts ar **4,1 mljrd. euro** ES fondu atbalstu investīcijām, kas ir **89 %** no **4,6 mljrd. euro** pieejamā plānošanas perioda ES fondu finansējuma. Pabeigti ir vairāk kā puse no uzsāktiem projektiem (februārī pabeigti 48 projekti), kas ir 26,3 % no visa pieejamā ES fondu finansējuma.

Projektu īstenotājiem kopā **izmaksāts ES fondu atbalsts 3 mljrd. euro (64,8 %)**, tajā skaitā 2022. gada februārī – **28,1 milj. euro** (visvairāk pētniecības, tehnoloģiju attīstības un inovāciju, pārejas uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisijas līmeni visās nozarēs, IKT pieejamības, e-pārvaldes un pakalpojumu jomās). 2022. gada divos mēnešos projektu īstenotājiem veikti maksājumi **61,3 milj. euro**, kas ir 74 % no pārskata periodā prognozētā un ir par 23,4 milj. euro mazāk nekā 2021. gada attiecīgajos mēnešos (84,7 milj. euro). Tāpat projektu īstenotāju maksājuma pieprasījumi kopumā nerasniedz plānoto par 29,1 milj. euro.

Par **2,9 mljrd. euro** jeb **62,2 % Eiropas Komisijā** (turpmāk – EK) ir **iesniegta izdevumus pamatojošā informācija** par faktiski veiktajiem maksājumiem un pārbaudītajiem investīciju projektiem un no EK jau ir saņemti **2,6 mljrd. euro** valsts budžeta ieņēmumos kā ES līdzfinansējuma atmaksa.

MK 2022. gada 22. marta sēdē pieņemti vairāki nepieciešamie lēmumi³ investīciju sekmēšanai 2014.–2020. gada un 2021.–2027. gada plānošanas periodu ES fondu, kā arī Atveseļošanas fonda plāna ietvaros. Finanšu ministrija un citas iestādes aktīvi strādā pie Atveseļošanas fonda un ES fondu jaunā perioda investīciju uzsākšanas. Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda likumprojektu š.g. 30. martā ir atbalstījusi trešajā lasījumā.⁴

¹ Atbilstoši MK 2015. gada 10. marta sēdes protokola Nr. 14 27. § 11. punktam katru mēnesi FM jāiesniedz MK bez saskaņošanas informāciju par ES fondu ieviešanas plānu izpildi. Ziņojums tiek publicēts arī <http://www.esfondi.lv> sadaļā – Materiāli un ziņojumi → Ziņojumi Ministru kabinetam: <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>.

² Saskaņā ar Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmas operatīviem datiem 2022. gada 8. martā.

³ Plašāka informācija preses relizē: [ES fondu investīciju projektu sekmīgai pabeigšanai augsta prioritāte | Finanšu ministrija \(fm.gov.lv\)](https://www.fm.gov.lv).

⁴ Detāla informācija par aktualitātēm, izaicinājumiem un priekšlikumiem rīcībai ir pieejama FM informatīvajā ziņojumā [“Informatīvais ziņojums par Kohēzijas politikas Eiropas Savienības fondu investīciju aktualitātēm līdz 2022. gada 1. februārim \(pusgada ziņojums\)”](http://www.esfondi.lv). Pieejams <http://www.esfondi.lv> sadaļā – Materiāli un ziņojumi → Ziņojumi Ministru kabinetam: <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam> (pārskata periods - līdz 02.2022).

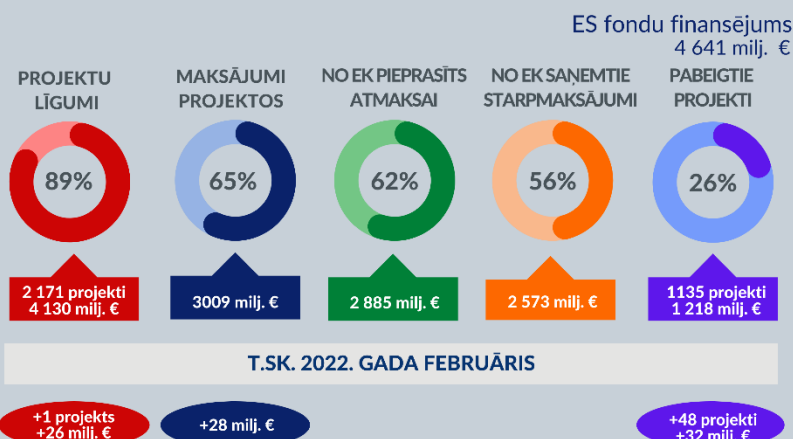
Ģeopolitiskā situācija pasaulē radījusi jaunus ārkārtas riskus ES fondu 2014.–2020. gada plānošanas perioda projektu pabeigšanai līdz 2023. gada 31. decembrim (plānošanas perioda izdevumu attiecināmības beigām) dēļ grūtībām un pārmaiņām globālajās piegādes ķēdēs, jaunām sankcijām un ievērojama izmaksu pieauguma īpaši būvniecības sektorā. Projektu īstenotāji apzina situāciju savos projektos un ir aicināti sniegt aktuālo informāciju Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai (turpmāk – CFLA) par riskiem un iespējamiem/nepieciešamiem risinājumiem, lai sekmīgi pabeigtu projektus. Šobrīd projektu īstenotājiem un atbildīgajām iestādēm primāri būtu jāvērtē elastības iespējas esošā ES fondu regulējuma un finansējuma ietvaros, t.sk. saskaņā ar EK vadlīnijām par plānošanas perioda slēgšanu⁵ (*skatīt attēlu Nr.2 uzskatāmībai par galvenajām opcijām pabeigt projektu pēc 31.12.2023. un saglabāt daļu vai visu projektam plānoto ES līdzfinansējumu*). CFLA un citas iestādes nodrošina proaktīvu atbalstu un konsultācijas projektu īstenotājiem operacionālajā līmenī. CFLA ir arī publiskojuši Iepirkumu uzraudzības biroja īpaši aktuālo skaidrojošo materiālu par līgumu vadību krīzes apstākļos⁶.

Vienlaikus paralēli operacionālām darbībām nacionāli, reaģējot uz ģeopolitiskās situācijas izraisītiem bezprecedenta sarežģījumiem arī ekonomiskajā un investīciju ieviešanas sfērā, **2022. gada 25. martā finanšu ministrs vēstulē ES kohēzijas un reformu komisārei stingri rosina rast EK līmeņa risinājumus**, tādus kā, piemēram, pagarināt ES fondu projektu izdevumu attiecināmības termiņu līdz 2024. gada beigām un pārskatīt ES fondu plānošanas perioda slēgšanas vadlīnijas. Tas nepieciešams, lai nodrošinātu lielāku elastīgumu un iegūtu vairāk laika to investīciju projektu sekmīgai pabeigšanai, kuros nākas saskarties ar neprognozēto un ievērojamo negatīvo ietekmi. FM turpinās regulāri informēt valdību par situācijas attīstību un risinājumiem.

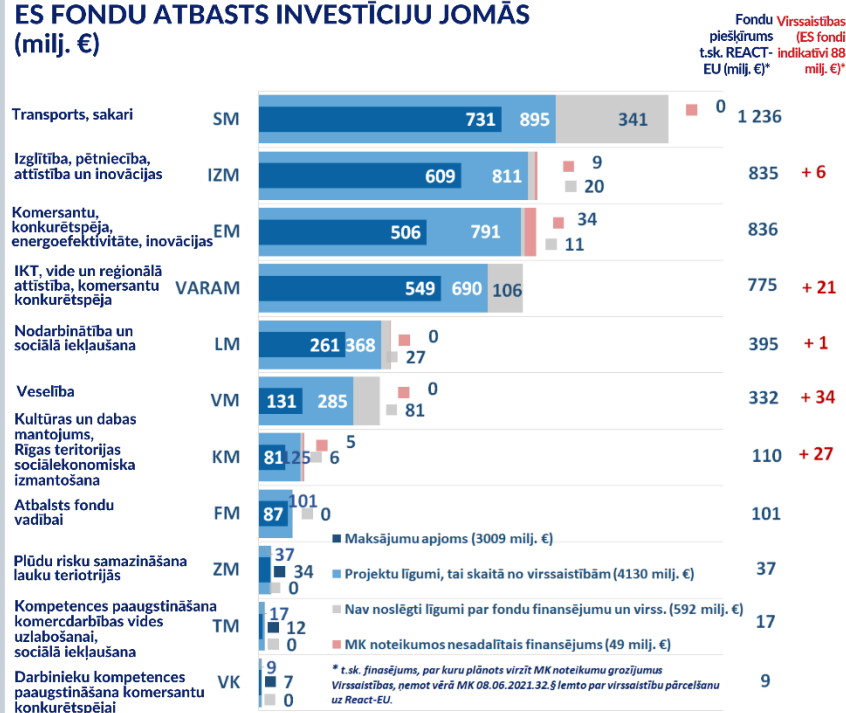
⁵ EK “Vadlīnijas darbības programmu slēgšanai Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda, Kohēzijas fonda un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondā 2014.–2020. gada periodā” ir pieejamas ES fondu tīmekļa vietnē www.esfondi.lv sadaļā Vadlīnijas un skaidrojumi: undefined (esfondi.lv).

⁶ Vairāk informācijas Centrālās finanšu un līgumu aģentūras tīmekļa vietnē: <https://www.cfla.gov.lv/lv/jaunumi>. T.sk. Iepirkumu uzraudzības biroja skaidrojošs materiāls par līgumu vadību krīzes apstākļos: <https://www.cfla.gov.lv/lv/jaunums/iub-skaidrojums-par-ligumu-vadibu-krizes-apstaklos>
FMzin_290322_Ikmen_ESIF.docx

KOHĒZIJAS POLITIKAS ES FONDU 2014.-2020. GADA PERIODA PROGRESS LĪDZ 2022. GADA 28. FEBRUĀRIM

ES FONDU ATBASTS INVESTĪCIJU JOMĀS (milj. €)

AKTUĀLI

- CFLA mājas lapā pieejams IUB sagatavotais skaidrojošs materiāls "[Līgumu vadība krīzes apstākļos!](#)"
- Pašvaldībām jau aprīlī būs pieejams atbalsts centralizētās siltumapgādes katlumāju pārslēgšanai no gāzes uz atjaunojamo energoresursu kurināmo.

APJOMĪGĀKĀS INVESTĪCIJAS 2022. GADA FEBRUĀRĪ

**PĒTNIECĪBA,
TEHNOLOĢIJU
ATTĪSTĪBA UN
INOVĀCIJAS**
4,7 milj. €

**VIDEI DRAUDZĪGA
EKONOMIKA**
4,5 milj. €

**INFORMĀCIJU UN
KOMUNIKĀCIJU
TEHNOLOĢIJAS (IKT)**
4,1 milj. €

PROJEKTU PIEMĒRI

"Būvniecības gada balva 2021"
laureāti - vairāki ES fondu projekti.
Pāris veiksmīgākie:

Nominācija
"Restaurācija": 1.vieta
Kungu kvartāls, Liepāja.

Nominācija "Koka
būve": 2. vieta
Saulkrastu estrāde
un Neibādes parks.

Ventspils slimnīcā
paplašinātas
dzemdību zāles.

Uzlabota telpu
infrastruktūra,
iespeja ievietot jaundzimušo
reanimācijas galdus.

Finanšu ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
struktūrfondi un
Kohēzijas fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Ja ES fondu projektu nevar pabeigt līdz 31.12.2023.

EK piedāvātie risinājumi*

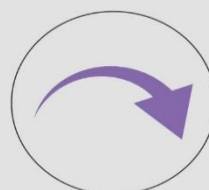
PROJEKTA DALĪŠANA POSMOS

**Konkrētas 2014–2020 perioda
projekta darbības pabeigt
2021–2027 periodā
ar nosacījumiem:**

- ✓ Projekta kopējās izmaksas \geq 5 milj. EUR
- ✓ Konkrētajai darbībai ir 2 finansiāli nošķirami posmi
- ✓ Konkrētās darbības 2. posms atbilst 2021–2027 perioda nosacījumiem
- ✓ Konkrētā darbība nav līdzfinansēta no 2007–2013 perioda
- ✓ Tie paši projekta izdevumi netiek deklarēti EK 2x
- ✓ Projekts jāpabeidz 2021–2027 periodā, informējot EK

PROJEKTA VĒLĀKA PABEIGŠANA

**Iespēja pabeigt projektu
līdz 2026. gadam
ar nosacījumiem:**

- ✓ Projekta kopējās izmaksas $>$ 2 milj. EUR
- ✓ Pēc 31.12.2023. projekta izdevumus sedz pats istenotājs
- ✓ Visu nefunkcionējošu projektu kopējie izdevumi \leq 10% no kopējiem attiecināmajiem programmas izdevumiem
- ✓ Līdz 15.02.2026. jāinformē EK par projekta pabeigšanu

* Saskaņā ar EK darbības programmas slēgšanas vadlīnijām (2021/C 417/01)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Savienības
strukturārfondi un
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Finanšu ministrs

J. Reirs

Dace Keze 67083951
dace.keze@fm.gov.lv